

Trusselsniveau for introduktion af Lumpy Skin Disease til Danmark som følge af udbrud i Italien og Frankrig pr. 4. juli 2025.

Det første udbrud af Lumpy Skin Disease (LSD) i EU i flere år er blevet konstateret i ti kvægbesætninger i Italien og to kvægbesætninger i Frankrig.

De italienske veterinærmyndigheder underrettede den 23. juni 2025 EU-Kommissionen om det første udbrud af LSD på Sardinien i Italien. Den 25. juni blev et andet udbrud rapporteret i regionen Lombardiet.

De franske veterinærmyndigheder meddelte den 30. juni 2025 det første udbrud af LSD i Frankrig, lokaliseret i departementet Savoie i regionen Auvergne-Rhône-Alpes. Et andet udbrud blev rapporteret den 4. juli meget tæt på det første udbrud i departementet Savoie.

Det nærmeste udbrud er beliggende cirka 1.000 km fra den dansk-tyske grænse.

De italienske og franske veterinærmyndigheder har oprettet en beskyttelseszone med en radius på 20 km og en overvågningszone med en radius på 50 km omkring de ramte besætninger. De epidemiologiske undersøgelser for at klarlægge sygdommens oprindelse og identificere mulige kontaktbesætninger pågår.

Fødevarestyrelsen anbefaler:

- 1) Dyretransporter skal være tilstrækkeligt rengjorte og desinficerede
- 2) Øget opmærksomhed hos dyrlæger og besætningsejere på kliniske tegn forenelige med LSD (hævelser i huden, feber, forstørrede lymfeknuder)
- 3) Implementering af biosikkerhedsforanstaltninger i besætninger og i forbindelse med transport af dyr

Sandsynlighed for introduktion af LSD til Danmark som følge af LSD-situationen i Italien og Frankrig er følgende:

Smitteveje med meget lav sandsynlighed for introduktion:

- Lokale vektorarter
- Levende inficerede dyr i forbindelse med handel
- Direkte kontakt mellem dyr
- Transmission via sæd eller intrauterin overførsel
- Utilsigtet overførsel via kontaminerede kanyler eller andet kirurgisk udstyr

Smitteveje med lav sandsynlighed for introduktion:

- Dyretransporter eller andre transportere

For at nedbringe risikoen for overførsel af smitte til danske kvægbesætninger gør Fødevarestyrelsen opmærksom på følgende regler:

- Transportmidler, der har transporteret dyr i udlandet, skal rengøres og desinficeres hurtigst muligt efter aflæsning af dyrene. Dette gælder også for indlands transporter.

Fødevarestyrelsen følger situationen i Italien, Frankrig og resten af Europa og vurderer løbende, om der er behov for opdatering af trusselvurderingen.

Rapid risk assessment for the introduction of Lumpy Skin Disease into Denmark, in relation to the situation in Italy and France pr. 4 July, 2025.

The first outbreaks of Lumpy Skin Disease (LSD) in the European Union in several years have been confirmed in ten cattle herds in Italy and two cattle herds in France.

On 23 June 2025, the Italian veterinary authorities notified the European Commission of the first confirmed LSD outbreak, which occurred on the island of Sardinia in Italy. A second outbreak was reported on 25 June in the Lombardy region.

On 30 June 2025, the French veterinary authorities reported the first confirmed outbreak of LSD in France, located in the department of Savoie in the Auvergne-Rhône-Alpes region. A second outbreak was reported on 4 July very close to the first outbreak in the department of Savoie.

The nearest outbreak is situated approximately 1,000 kilometers from the Danish-German border.

The Italian and French veterinary authorities have established a protection zone with a radius of 20 km and a surveillance zone with a radius of 50 km around the affected holding. Epidemiological investigations are ongoing to determine the origin of the disease and to identify potential contact holdings.

The Danish Veterinary and Food Administration recommends:

- 1) Animal transport must be adequately cleaned and disinfected.
- 2) Increased attention by veterinarians and herd owners to clinical signs compatible with LSD (swelling of the skin, fever, enlarged lymph nodes).
- 3) Implementation of biosecurity measures in herds and in connection with the transport of animals.

The probability of introduction of LSD into Denmark as a result of the LSD situation in Italy and France is as follows:

Risk pathways with very low probability of introduction level:

- Local vector species
- Live infected animals in connection with trade
- Direct contact between animals
- Transmission via semen or intrauterine transfer
- Accidental transmission via contaminated needles or other surgical equipment

Risk pathways with low probability of introduction level:

- Animal transport or other transport

In order to reduce the risk of introduction of virus to Danish bovine herds, the Danish Veterinary and Food Administration points out the following rules:

- Means of transport that have transported animals abroad must be cleaned and disinfected as soon as possible after unloading the animals. This also applies to domestic transport.

The Danish Veterinary and Food Administration monitors the situation in Italy, France and the rest of Europe, and continuously assess, whether it is necessary to update the assessment.

Baggrund

Lumpy Skin Disease (LSD) er en smitsom husdyrsygdom hos kvæg, som er karakteriseret ved små knudedannelser i huden. Alle kvægracer samt bison og asiatiske vandbøfler er modtagelige. LSD kan ikke overføres til mennesker.

LSD skyldes infektion med et capripoxvirus, som kan overføres mekanisk via bidende og blodsugende insekter (f.eks. stikfluer og myg). I mindre grad kan smitte overføres ved direkte eller indirekte kontakt mellem modtagelige dyr, f.eks. med kontamineret foder og drikkevand. LSD kan eventuelt også overføres via mælk eller sæd fra smittede dyr.

LSD-virus er særdeles modstandsdygtigt og overlever f.eks. udtørring i huden fra inficerede dyr samt nedfrysning af virusholdige produkter. Sådanne produkter kan ligeledes være kilde til spredning af LSD.

Særligt i fugtigt og varmt vejr er der observeret høj forekomst af LSD, hvilket formentlig skyldes insektvektorerens aktivitet.

Inkubationstiden menes at være en til fem uger, men eksperimentelt inficerede kvæg kan udvikle kliniske symptomer ned til fire dage efter infektion.

For dyr, der udvikler kliniske tegn, vil der ofte først være en periode med høj feber (41 °C), hævede lymfeknuder, næse- og tåreflåd, nedsat appetit og sløvhed, hvorefter de karakteristiske hudlæsioner udvikler sig i hud og slimhinder. Læsionerne ses som smertefulde runde knudedannelser på 0.5-5 cm i diameter. Knuderne kan findes overalt på huden såvel som på slimhinder i mave-tarmkanalen, luftvejene og kønsorganerne. Dødeligheden er forholdsvis lav, men der kan ses store produktionstab grundet nedsat mælkeproduktion, vægttab, aborter, reproduktionsforstyrrelser og værditab af skind.

LSD optræder oftest med karakteristiske symptomer, men i mild form kan sygdommen forveksles med andre infektioner, som fremkalder knudedannelser i huden, f.eks. herpes mammillitis, falske kokopper, hudleukose og insektbid.

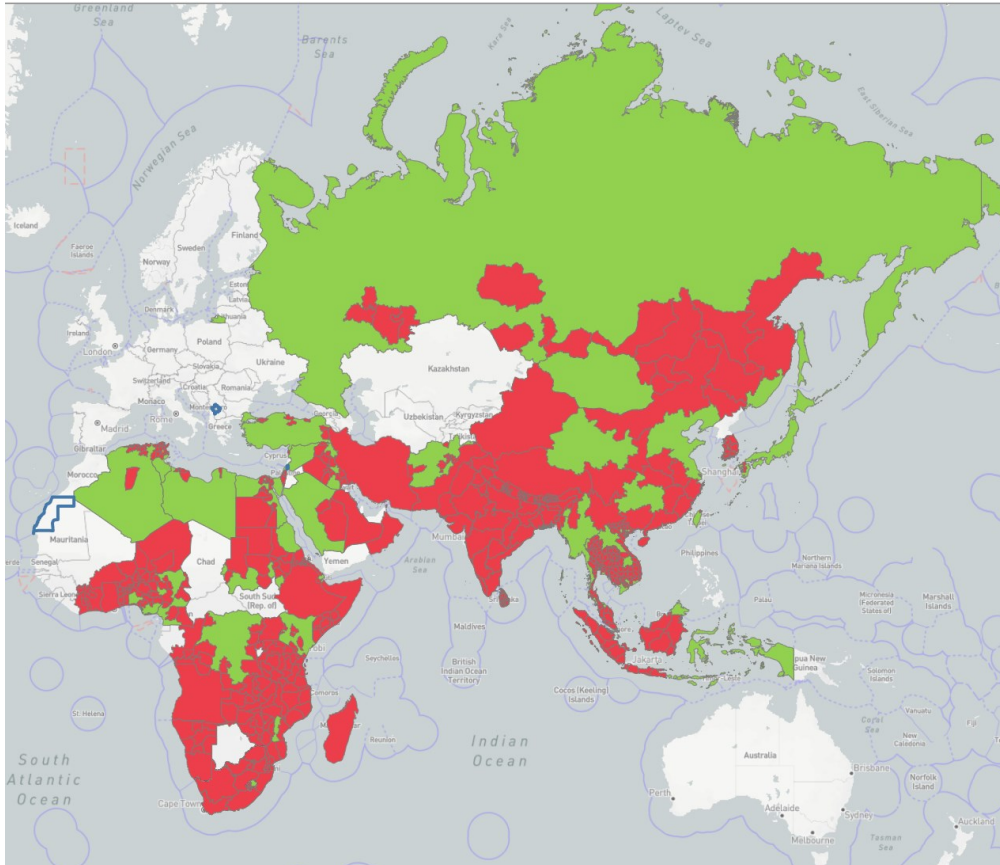
Man kan læse mere om kliniske tegn på FVST's hjemmeside og [Verdensorganisationen for Dyresundhed \(WOAH\) hjemmeside](#),

Historisk om forekomst af LSD

I begyndelsen af 2000'erne var LSD primært udbredt i store dele af Afrika, hvor sygdommen var forekom regelmæssigt og var en fast del af sygdomsbilledet. Siden 2013 begyndte LSD dog at sprede sig uden for kontinentet via Mellemøsten og nåede Tyrkiet i 2014.

Det første udbrud i EU blev registreret i Grækenland i 2015. I løbet af de følgende to år – fra 2015 til 2017 – bredte LSD sig hurtigt i det sydøstlige Europa. Ud over Grækenland blev også Albanien, Bulgarien, Kosovo, Montenegro, Republikken Nordmakedonien, Serbien og Tyrkiet ramt. Gennem målrettede vaccinationsindsatser og overvågning lykkedes det at bringe sygdommen under kontrol, og der har ikke været registreret udbrud i EU siden 2017. Det seneste udbrud i Europa fandt sted i Tyrkiet i 2021.

Siden 2019 har LSD også spredt sig til flere asiatiske lande og i de seneste fem år har sygdommen hovedsageligt været udbredt i Afrika og Asien. Forekomsten i Afrika er dog reduceret til, i 2025, foreløbigt kun at inkludere Tunesien. Da Tunesien er det afrikanske land, der geografisk ligger tættest på Europa – og i særdeleshed Sardinien – vurderes dette som en potentiel risikofaktor for indførsel af sygdommen til EU.

Udbrud af LSD på verdensplan de seneste 5 år (2020-2025).

Nuværende situation:

ITALIEN:

De italienske veterinærmyndigheder orienterede den 23. juni 2025 EU-Kommissionen om det første udbrud af LSD. Udbruddet blev konstateret i en kvægbesætning bestående af 131 dyr, hvoraf syv var smittede. Besætningen er beliggende på Sardinien, Italien. Siden da er der rapporteret yderligere ni udbrud af LSD på Sardinien, hvor det samlede antal kvæg i de berørte besætninger udgør omkring 1.200 dyr.

Den 25. juni rapporterede de italienske myndigheder om det andet udbrud af LSD i Mantua kommune i regionen Lombardiet. Dette udbrud involverer en besætning med 291 køer, hvoraf én var smittet. Det smittede dyr i denne besætning kom fra den inficerede besætning på Sardinien (se Figur 1).

Dyrene i besætninger er blevet aflivet, og der er oprettet en beskyttelseszone med en radius på 20 km samt en overvågningszone med en radius på 50 km. Den lokale kompetente myndighed har i samarbejde med det italienske sundhedsministerium truffet alle de lovpligtige foranstaltninger til håndtering af udbruddet, herunder etablering af de foreskrevne beskyttelses- og overvågningszoner (i alt 50 km omkring udbruddet) samt tilbagesporing af alle kvægflytninger fra Sardinien i de seneste tre måneder.

De italienske veterinærmyndigheder har oprettet en yderligere restriktionszone ud over den eksisterende beskyttelses- og overvågningszone, som dækker hele Sardinien territorium.

De italienske myndigheder har, i overensstemmelse med artikel 6, stk. 4, (a), i delegeret forordning (EU) 2023/361, besluttet at iværksætte nødvaccination med henblik på beskyttelse mod LSD.

De besætninger, der har modtaget dyr, vil blive underlagt klinisk undersøgelse.

Beskyttelses- og overvågningszonerne omkring udbruddene fremgår af Kommissionens gennemførelsesafgørelse (EU) 2025/1318 af 27. juni 2025 om visse midlertidige hasteforanstaltninger over for LSD i Italien. Foranstaltninger i overensstemmelse med Kommissionens delegerede forordning (EU) 2020/687 er ved at blive implementeret.

FRANKRIG:

De franske veterinærmyndigheder informerede den 30. juni 2025 EU-Kommissionen om den første udbrud af LSD. Udbruddet er i en besætning med 54 kvæg, hvoraf 15 er smittede. Besætningen er beliggende i de franske departement Savoie i regionen Auvergne-Rhône-Alpes i Frankrig. Den 4. juli 2025 rapporterede de franske myndigheder om det andet udbrud af LSD i de franske departement Savoie, som ligger mindre end to kilometer fra det første LSD-udbrud. Dette udbrud involverer en besætning med seks køer, hvoraf fire var smittet.

Dyrene i besætninger er blevet aflivet, og der er oprettet en beskyttelseszone med en radius på 20 km samt en overvågningszone med en radius på 50 km. Overvågningszonen (50 km) omfatter dele af følgende fire departementer: Savoie, Haute-Savoie,

Ain og Isère i regionen Auvergne-Rhône-Alpes og en del af Schweiz' territorium, kantonen Genève.

Der er indført forebyggende foranstaltninger, såsom styrket veterinærovervågning og restriktioner – især for flytning af kvæg – med det formål at forhindre, at sygdommen spreder sig til andre bedrifter, særligt uden for den regulerede zone.

Foranstaltninger i overensstemmelse med Kommissionens delegerede forordning (EU) 2020/687 er ved at blive implementeret. De franske myndigheder har, i overensstemmelse med artikel 6, stk. 4, (a), i delegeret forordning (EU) 2023/361, besluttet at iværksætte nødvaccination med henblik på beskyttelse mod LSD.

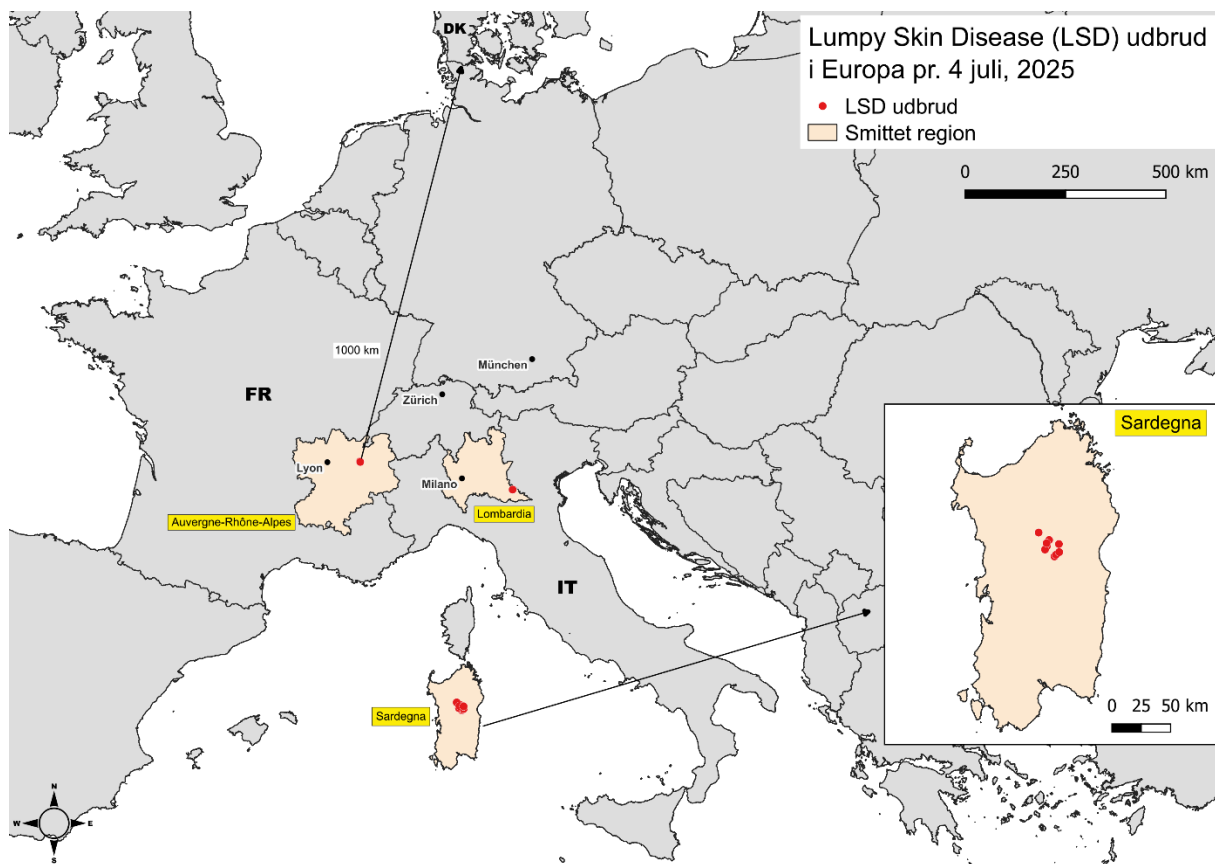
Det nærmeste udbrud er lokaliseret ca. 1000 km fra den dansk-tyske grænse (Figur 1).

SCHWEIZ

Det Federal Food Safety and Veterinary Office (FSVO) har informeret EU-Kommissionen om de foranstaltninger, der er truffet i Schweiz i forbindelse med udbruddet af LSD i Frankrig.

En overvågningszone i henhold til bestemmelserne i Kommissionens delegerede forordning (EU) 2020/687 er blevet etableret ved en afgørelse truffet af den kantonale veterinærtjeneste i Genève i samarbejde med FSVO (offentliggjort den 2. juli 2025, trådt i kraft samme dag). Zonen omfatter hele kantonen Genève med undtagelse af kommunen Céligny.

Den nævnte afgørelse indeholder bevægelsesrestriktioner baseret på Kommissionens delegerede forordning (EU) 2020/687 for kvæg og kvægprodukter med oprindelse i overvågningszonen.

Figur 1. Kort med LSD-udbrud (markeret med rød) i Italien og Frankrig. Kilde: ADIS 4/7, 2025

Vurdering

Sammenfattende vurderer Fødevarestyrelsen, at risikoen for introduktion af LSD til Danmark for de syv smitteveje er følgende:

Tabel 1. Smitteveje og sandsynlighed for introduktion af Lumpy Skin Disease (LSD) til Danmark pr. 04. juli 2025.

	Smitteveje	Sandsynlighed for introduktion pr. 04.07.2025
1	Lokale vektorarter	Meget lav
2	Levende inficerede dyr i forbindelse med handel	Meget lav
3	Direkte kontakt mellem dyr	Meget lav
4	Transmission via sæd eller intrauterin overførsel	Meget lav
5	Utilsigtet overførsel via kontaminerede kanyler eller andet kirurgisk udstyr	Meget lav
6	Dyretransporter eller andre transportere	Lav

På baggrund af følgende:

1. LSD overføres via mekaniske vektorer. I Danmark kan alle blodsugende insekter, der bider drøvtyggere, teoretisk fungere som sådanne vektorer. Dette omfatter kvæggmyg, stikmyg, mitter, klæger og stikfluer. Disse insekter er udbredt over hele Danmark, hvor der findes drøvtyggere eller heste. Da der i øjeblikket ikke er udbrud af LSD i nabolandene og nærmeste LSD-restriktionsområde er beliggende cirka 1000 km fra den dansk-tyske grænse, vurderes sandsynligheden for introduktion af LSD-virus via denne smittevej som meget lav.
2. Ingen levende kreaturer er importeret til Danmark fra Italien og Frankrig siden 1. april 2025.
3. Ingen levende kreaturer er importeret til Danmark fra Italien og Frankrig siden 1. april 2025.
4. Siden 1. april 2025 har der været otte leverancer af tyresæd og to leverancer af embryoner fra Frankrig til Danmark. Den nærmeste leverance kom fra et sædindsamlingscenter beliggende 172 km fra LSD-udbruddet i Frankrig. Derudover har der været to leverancer af tyresæd fra Italien, hvor den nærmeste leverance kom fra et sædindsamlingscenter i Modena 66 km fra LSD-udbruddet i Mantua, Lombardiet. Ingen af leverancerne havde oprindelse i et smittet område eller i et område inden for overvågningszonen på 50 km. Leverancen af tyresæd fra Modena afgik i begyndelsen af juni 2025. Fordi introduktionen af det smittede dyr til besætningen i Lombardiet også skete i begyndelsen af juni 2025, reduceres sandsynligheden for, at sæden fra Modena var inficeret.

5. Den nuværende sandsynlighed for utilsigtet overførsel af LSD-virus via kontaminerede nåle eller andet kirurgisk udstyr i Danmark vurderes som meget lav, da der hverken er mistanke om LSD eller konstaterede udbrud i landet.
6. Stikfluer, særligt den lille stikflue, kan lettere introduceres via dyretransporter (herunder transport af svin), men det vurderes som usandsynligt, at de indføres med passagerfly. Mitter og stikmyg kan derimod potentielt transporteres med dyretransporter samt øvrige former for landtransport. De smittede områder i Italien ligger i DANISH Transportstandards 'sorte' og 'røde' zone pga. truslen fra Afrikansk Svinepest (ASF). Dette medfører, at dyretransporter, der passerer gennem disse områder, er underlagt skærpede krav til vask og desinfektion samt mindst to dages karantæne ved ankomst til Danmark. Disse foranstaltninger reducerer sandsynligheden for introduktion af smitte betydeligt.

Der er imidlertid ingen direkte restriktioner for andre typer transport, som kan komme i kontakt med besætninger i Danmark. Dette kan eksempelvis være varetransporter, som potentielt kan bringe inficerede vektorer med sig og dermed udgøre en risiko for introduktion til besætninger med modtagelige dyr. Disse lastbiler er ikke omfattet af den danske transportstandard.

De italienske myndigheder angiver, at introduktionen af LSD-virus til Sardinien fandt sted for tre måneder siden, i begyndelsen af april 2025, og at virusen siden har spredt sig på øen. Derudover øger påvisningen af to udbrud på det europæiske fastland – i Italien og Frankrig – sandsynligheden for yderligere spredning af LSD-virus via mekaniske vektorer. Selvom det nærmeste LSD-restriktionsområde er beliggende cirka 1000 km fra den dansk-tyske grænse, kan risikoen for, at en varetransport passerer gennem et inficeret område og dermed bringer inficerede vektorer til danske besætninger, ikke udelukkes. Sandsynligheden for introduktion vurderes dog som lav.

Konklusion

LSD-udbrudene i Italien og Frankrig er en pludselig og uforudsigelig hændelse. Hvordan smitten er kommet ind i kvægbesætningerne i disse lande, vides endnu ikke. Det betyder, at truslen mod Danmark er vurderet med usikkerhed og kan ændre sig hurtigt, hvis nye oplysninger kommer frem.

De italienske myndigheder har observeret ældre kliniske symptomer hos de to første bekræftede besætninger med udbrud på Sardinien. Det tyder på, at LSD-viruset muligvis blev introduceret allerede for omkring tre måneder siden og siden har haft mulighed for at sprede sig yderligere via insekter (vektorer) på øen. Udbruddet, der senere blev bekræftet i Lombardiet-regionen, havde en direkte epidemiologisk forbindelse til kvæg, der var importeret fra Sardinien. Her blev et dyr diagnosticeret med milde symptomer, hvilket tyder på, at smitten blev opdaget tidligt. Det giver håb om, at viruset endnu ikke har spredt sig bredt i området, og at vaccination kan være med til at forhindre yderligere udbredelse af sygdommen.

Udviklingen viser at transport og handel med smittede dyr spiller en rolle i spredningen af LSD-virus over lange afstande.

For de fleste smitteveje vurderes risikoen for indførsel af virus til Danmark som meget lav. Men på grund af stor usikkerhed omkring muligheden for, at mekaniske smittebærere (som insekter) kan følge med transport af dyr eller varer over lange afstande, vurderes sandsynligheden for denne specifikke smittevej som lav.

Anbefalinger

Dyretransportmidler til klovbærende dyr skal være tilstrækkeligt rengjorte og desinficerede. Derved sikres mod kontamineret materiale og det reducerer samtidigt også sandsynligheden for at vektorer opholder sig i transportmidlet.

Dyrlæger og besætningsejere bør have øget opmærksomhed på kliniske tegn forenelige med LSD (hævelser i huden, feber, forstørrede lymfeknuder)

Danske besætninger med kvæg og zoologiske haver med klovdyr bør sikre sig, at de opretholder god smittebeskyttelse samt fokuserer på overholdelse af alle smittebeskyttende foranstaltninger, så spredning af LSD til Danmark forebygges.

Referencer

23-06-2025 Italy-LSD – ADIS Outbreak IT-LSD-2025-00001 - Primary disease notification.

30-06-2025 France-LSD – ADIS Outbreak FR-LSD-2025-00001 - Primary disease notification.

Spickler, Anna Rovid. 2021. Foot and Mouth Disease. Retrieved from https://www.cfsph.iastate.edu/Factsheets/pdfs/lumpy_skin_disease.pdf

Dansk Veterinær Konsortium (DK-VET). 2025. Den aktuelle situation for vektorbårren Lumpy Skin Disease (LSD) i Danmark.